

Minna Aalto-Setälä

LAUSUNTO 3.11.2014

Liikenne- ja viestintäministeriö

kirjaamo@lvm.fi**LAUSUNTO VAHVASTA SÄHKÖISESTÄ TUNNISTAMISESTA JA SÄHKÖISISTÄ ALLEKIRJOITUKSISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA**

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt Keskuskauppakamarilta lausuntoa hallituksen esityksen muotoon kirjoitetusta luonnoksesta vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain muuttamiseksi sekä luottamusverkoston ohjeita koskevasta valtioneuvoston asetusalunnoksesta. Keskuskauppakamari lausuu asiasta seuraavaa.

Esitysluonnoksen tavoitteena on varmistaa jokaiselle kansalaiselle mahdollisuus sähköisesti todennettuun henkilöllisyyteen ja sen käyttöön, vahvaan sähköiseen tunnistamiseen perustuvan palvelutuotannon kehittyminen, sähköisen tunnistamisen markkinaehtoinen kehittyminen ja uusien tunnistamisvälineiden käyttöönoton helpottaminen markkinan kehittämiseksi. Nämä tavoitteet ovat kannatettavia.

Vahvaan tunnistamiseen perustuvan kansallisen järjestelmän kehittäminen tulee vaikuttamaan merkittävästi niin tunnistuspalveluiden tarjoajiin, kuluttajiin kuin sähköisten palveluiden tarjoajiin. Uusien tunnistustapojen yleistyminen parantaa palveluiden käyttömukavuutta ja asiointin turvallisuutta. On hyvä, että uusien välineiden teknologista kehitystä ja niiden markkinoille tuloa pyritään edistämään. Samalla on kuitenkin huomioitava, että nykyiset käytössä olevat tunnistamisen tavat ja muodot eivät keskeydy tai esty lain uudistamishankkeen kautta.

Sähköisten palveluiden käyttäjillä on useita sähköisiä identiteettejä. Eri toimijat valitsevat palveluihinsa tunnistamisratkaisun tarpeidensa mukaan. Tähän vaikuttaa toisaalta tunnistamisen helppous sekä käyttömukavuus ja toisaalta vaadittu turvallisuustaso. Jos lainsäädännössä vaaditaan haluttuun toimenpiteeseen nähden liian vahvan tunnistamisratkaisun käyttöä, ei tämä tue tietoyhteiskuntakehitystä ja Suomen ripeää digitalisoitumista. Pääsääntöisesti haluttu turvataso tulisi jättää sähköisen palveluntarjoajan päätettäväksi. Tulevaisuudessa olisi hyvä, että markkinoilla olisi tarjolla helppokäyttöisiä tunnistamispalveluita, joissa käyttäjältä vaadittaisiin ainoastaan kyseisen toimenpiteen edellyttämää riittävän turvallista sähköisen tunnistamisen tasoa.

Tunnistamismarkkinan kehittyminen edellyttää luottamusverkoston luomista. Luottamusverkosto on nykyaikainen ja hyvä tapa kehittää vahvan tunnistamisen markkinaa. Luottamusverkoston luomisen osalta on tärkeää, että ensitunnistamisen tehnyt taho ja tunnistetietojen edelleen lähettäjä saa kohtuullisen korvauksen. Asetusehdotuksen mukaan

sähköisen tunnistuspalveluntarjoajan lähettäessä tunnisteeseen liittyvää tietoa toiselle tunnistuspalvelun tarjoajalle edelleen välitettäväksi, voidaan tästä tiedosta periä korvaus. Tällaisten korvausten tasoa tulisi voida joustavasti arvioida markkinoiden kehittyessä. Haluamme kyseenalaistaa tarpeen määrittellä itse korvauksen määrä asetustekstissä. Ehdotuksen vaikutuksia alan toimijoihin ei myöskään ole arvioitu riittävästi nyt käsiteltävänä olevassa esityksessä. Vaikutusarvioinnin tekeminen kuuluu kuitenkin hyvään lainvalmisteluun. Luottamusverkoston liiketoiminnallisen perustan tulee olla kestävä niin nykyisten kuin uusien toimijoiden näkökulmasta.

Esitysluonnoksen mukainen vaatimus tarkistaa jokaisen tunnistustapahtuman yhteydessä Väestörekisterikeskuksesta, että henkilön yksilöivä tieto on käytössä, voi pahimmillaan johtaa siihen, että Väestörekisterikeskuksen kyseisen palvelun häiriötilanne voisi estää kaiken vahvan sähköisen tunnistamisen Suomessa. Mielestämme tulee tarkasti harkita onko tällaisen yksittäisen ja pakollisen tarkastuspisteen määrääminen jokaisen tunnistuksen yhteydessä yhteiskunnan olennaiselle infrastruktuurille tarpeellista. Tällainen tarkistaminen voitaisiin mahdollisesti toteuttaa tietyin aika- ja/tai tapahtumaväleihin ja sen tulisi olla toimijoille maksutonta. Esitysluonnos edellyttäisi myös, että Väestörekisterikeskuksella on riittävästi resursseja toteuttaa nyt ehdotettu uusi tehtävä. Vaikutusarviossa asiaa ei kuitenkaan huomioida.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Leena Linnainmaa
varatoimitusjohtaja